

Ds Hannekek Siebert

4de van de veertigdagen. Zondag Leatare; Wees blij!
Johannes 6: 1- 15 en Jozua 4

Gemeente van Christus Jezus,

We zijn op weg naar Pasen. Veertig dagen van bezinning, we richten onze blik. We pelgrimeren en het einddoel is duidelijk; Jeruzalem, plaats met al haar lijden, met alle dood én met opstanding. Zoals veertig jaar onderweg in de woestijn het einddoel helder is: beloofd land, een nieuw Jeruzalem. "Het was kort voor het Joodse pesachfeest", zegt Johannes. Dat is het raamwerk van waaruit we lezen. Pesachfeest; gedenken van de uittocht, van bevrijding. Vandaag, op de helft van veertig dagen, kleurt het diepe paars even naar roze-rood. Nooit zal het zó donker zijn, of het licht werpt haar schijn al vooruit. Midden in de woestijn is er even dat zachte gras, een groene oase. We worden gemaand om aan de oever van Tiberias te gaan zitten. Een ogenblik stil te staan in alle hectiek en ons geren, even ophouden met ons druk-doen.

Met de Jozua-Jezus-lezingen zijn we vanmorgen de Jordaan al overgetrokken. "En heel Israël stak over op het droge, het volk bereikte de overkant van de Jordaan", vertelt Jozua. We staan op nieuwe grond; Kanaän, beloofd land van vreugdevol samen-delen, plaats van messiaanse overvloed. Land van wijn en melk en honing en brood voor allen.

Bij die overtocht, op die oever van de Jordaan markeren 12 stenen de grens. Twaalf mannen uit de twaalf stammen halen grote keien, stapstenen uit de rivier, als markeringsteken dat God het volk droogvoets de Jordaan liet overtrekken.

Een gedenkteken, en ook als vraagteken: "Als je kinderen vragen, wat die stenen betekenen...". Als je kinderen vragen: "waarom is deze nacht zo anders dan alle andere nachten..."

Vertel ze dan. Vertel hen van de tocht door de woestijn. Vertel hen van de bergen, waar Mozes God ontmoet en de leefregels ontvangt, vertel hen van Elia en Mozes en Jezus op de berg. Vertel hen van Jeruzalem, van het Huis van God dat geen marktplaats is. Vertel hen van het manna in de woestijn, van het beetje brood dat iedere dag weer méér dan genoeg is.

Geef uitleg, geef catechese, vertel de verhalen opnieuw en opnieuw en opnieuw...

Maar let wel, Bijbels vertellen, dat is geen sprookjesverhalen vertellen. Bijbelse vertelsels zijn niet bedoelt om de ander van het wónder te overtuigen. Catechese geven is niet een verhaaltje vertellen dat Jezus' onbegrensde wondermacht zou bezitten.

Het ís geen wonder dat 5 broden en 2 vissen meer dan genoeg zijn voor 5000 mannen, (vrouwen en kinderen niet meegerekend).

Het is geen mythe, noch een verhaaltje ontsproten aan de fantasie van een schrijver. Het is werkelijk waarheid, Bijbelse waarheid; waarheid van een totaal andere logica dan waarop ons denken is ingesteld.

Onze logica, ons denken is gevormd door economische wetten

van vraag en aanbod, het buigt zich over de logistieke problemen rondom deze voedseldistributie, het is gevangen in het feit dat er niet genoeg is. 200 Denarie zou zelfs niet voldoende zijn om iedereen een stukje brood te geven, zeggen wij met Fillipus mee. Dat is ons vertelt door ons marktdenken waarin geld bepaalt of er brood is voor iedereen. Dat is ónze waarheid die we hebben opgehangen aan de ingenieuze keten van de euro en de dollar en de roebel; die keten die ons de illusie van vrijheid geeft.

En zo leren we onszelf blind te staren op ons tekort.

Want, we hebben niet genoeg. We hebben niet genoeg middelen, niet genoeg menskracht, we hebben onvoldoende tijd, we hebben niet genoeg geld, we hebben onvoldoende ambtsdragers en te weinig vrijwilligers. We hebben een tekort aan slagkracht, aan jonge mensen, een tekort aan schouders die dragen willen.

“Dit jochie hier heeft vijf gerstebroden en twee visjes.” Dit kind dat nog niets weet van onze menselijke logica. Een kind, zo naïef, die gelooft nog dat het kan. “Vijf broden en twee vissen, wat is dat voor zovelen?” Met Andreas mee prenten wij het onze kinderen in: “vijf gerstebroden en twee vissen –maar wat hebben we daaraan voor zo veel mensen?”

Dit kind heeft aan z'n ouders gevraagd: “Waarom staan die stenen daar?” Dit kind vraagt het iedere paasnacht opnieuw: “Waarom is deze nacht zo anders dan alle andere nachten?” Het heeft de verhalen gehoord van die wonderlijke doortocht door de Jordaan. Het heeft de verhalen gehoord van uittocht en bevrijding. Het ként de geschiedenis van het manna in de woestijn. Dit kind dat de wijsheid ingeprent heeft gekregen dat de hand van de Eeuwige sterk is.

Dit kind wéét dat verhalen pas werkelijkheid worden, als je ze naspeelt, als je ze doet; dat je ze zó tot waarheid maakt.

Dit kind weet dat catechese geven niet betekent dat je wonderverhalen vertelt, maar meer; dat je wonderverhalen doet!

Wonderverhalen zijn er om uit te spelen, om na te doen,

om na te volgen, en om dan te ontdekken, dat het geen verhaaltje is. Dat het geen wonder is. Om te ontdekken dat dát waarheid is. Dat is het spel dat wij hier spelen, dat is het theater van de liturgie op zondagmorgen, het theater van het gelovig leven van alle dag.

12 Stenen worden niet opgericht om na een grondig archeologisch onderzoek te bewijzen dat op die lengte- en breedtegraad, omstreeks die en die tijdperiode er inderdaad een groep mensen een rivier is overgestoken. Jezus deelt geen vijf broden en twee vissen met 5000 man om zijn wondermacht tentoon te spreiden ‘opdat wij zouden geloven’. “Toen Jezus begreep dat de mensen hem om het wonderteken dat hij gedaan had, wilden dwingen om mee te gaan, en hem tot koning wilden uit roepen, trok hij zich terug op de berg, alleen”. (Johannes 6: 14&15).

Dát is niet de bedoeling. Hem om dit wonderteken tot koning kronen. Je kunt er met je neus bovenop staan, en er van volle overtuigd zijn dat dit wonder echt gebeurd is, en vervolgens de clou totaal missen.

Wanneer verderop de mensen Jezus weer opzoeken zegt hij: “Waarachtig, ik verzeker u: u zoekt me niet omdat u tekenen hebt gezien, maar omdat u brood gegeten hebt en verzadigd bent”. (26) “Mijn Vader; hij geeft u het ware brood uit de hemel”. (32) De Eeuwige, God is het, die het manna, brood uit de hemel geeft. En daarop zegt Jezus: “Ik ben het brood dat leven geeft”. Brood uit Gods hand. “Wie bij mij komt zal geen honger meer hebben, en wie in mij gelooft zal nooit meer dorst hebben.” (35).

De Eeuwige zelf is het die het ware brood uit de hemel geeft.

Op grond van de geschiedenis van de Allerhoogste kan Jezus zeggen: “Ik ben het levende brood dat uit de hemel is neergedaald”. Hij tekent de mensen uit, wat dát betekent; levensbrood zijn. Gezeten in het gras, in de groene oase van het woestijnland, neem Jezus de gerstebroden, spreekt het dankgebed uit en verdeelt het brood onder de mensen die daar zitten. Hij gaf hun ook vis, zo veel als ze wilden. (Joh. 6: 10, 11). Hij spreekt de zegenbede uit, breekt, deelt: “Neemt en eet, dit is mijn lichaam voor U”.

Zo deelt hij ons uit van zijn liefde, van zijn kracht, zijn troost, zijn hoop. Zo schenkt hij jou geluk en geeft het inzicht dat jij als mens niet leeft van brood, van geld en van bezit. “Ik ben brood dat leven geeft, brood en leven met eeuwigheidswaarde”. Wie zich laat voeden door Jezus, krijgt deel aan een leven van geloof, hoop, liefde.

Wie eet van dat brood, kan niet meer zeggen, dat het te weinig is, wat je in huis hebt. Zeg niet langer dat wat jij aandraagt er niet toe doet! En zeg óók niet dat je nu wel meer dan genoeg hebt ingebracht. Kijk naar het kind, niet naar het tekort. Leer van dat kind, die beschroomd én vol overtuiging het weinige dat hij bezit aandraagt. Kijk naar de overvloed aan liefde en barmhartigheid die in jou stroomt. Let op de rijkdom van je leven, brengt het in, met alle bescheidenheid, met alle terughoudendheid, met alle aarzeling. Maar vol overgave.

En je zult zien; wanneer je dankt en zegent, wanneer je deelt en rondgaat, wordt ieder overvloedig gevoed; is er meer dan genoeg.

Amen.